ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 12ης Μαρτίου 2002

σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 62/2001 (πρώην NN 8/2000) που χορηγήθηκε από τη Γερμανία στη Neue Erba Lautex GmbH και Erba Lautex GmbH υπό πτώχευση

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2002) 944]

(Το κείμενο στη γερμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2002/783/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τα εν λόγω άρθρα [1] και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Με επιστολή της 29ης Δεκεμβρίου 1999, που παραλήφθηκε στις 3 Ιανουαρίου 2000, η Γερμανία πληροφόρησε την Επιτροπή σχετικά με τη χορήγηση ενισχύσεων προς τη νεοσυσταθείσα Neue Erba Lautex GmbH. Δεδομένου ότι οι ενισχύσεις αυτές είχαν ήδη καταβληθεί, η πράξη καταγράφηκε ως μη κοινοποιηθείσα ενίσχυση με τον αριθμό NN8/2000.

(2) Με επιστολή της 24ης Ιανουαρίου 2000, η Επιτροπή έθεσε ορισμένα ερωτήματα στη Γερμανία τα οποία απαντήθηκαν με επιστολές της Γερμανίας που παραλήφθηκαν στις 24 Φεβρουαρίου και στις 6 Μαρτίου 2000. Με επιστολή της 17ης Απριλίου 2000 τέθηκαν συμπληρωματικές ερωτήσεις στις οποίες η Γερμανία απάντησε στις 5 Ιουνίου 2000. Η υπόθεση συζητήθηκε στις 6 Ιουνίου 2000, κατά τη διάρκεια σύσκεψης με τους εκπροσώπους της γερμανικής κυβέρνησης. Στις 6 Ιουλίου, στις 9 Οκτωβρίου 2000, καθώς και στις 8 Ιανουαρίου 2001 δόθηκαν συμπληρωματικές πληροφορίες. Στις 28 Φεβρουαρίου 2001 πραγματοποιήθηκε νέα σύσκεψη με εκπροσώπους της γερμανικής κυβέρνησης για να συζητηθεί η υπόθεση αυτή, και εν συνεχεία τέθηκαν συμπληρωματικές ερωτήσεις με επιστολή της 15ης Μαρτίου 2001 οι οποίες απαντήθηκαν στις 9 και τις 17 Απριλίου 2001. Πρόσθετα ερωτήματα τέθηκαν στις 26 Απριλίου 2001 και οι συμπληρωματικές πληροφορίες παραλήφθηκαν από την Επιτροπή στις 7 Μαΐου και τις 6 Ιουνίου 2001.

(3) Με επιστολή της 30ής Ιουλίου 2001, η Επιτροπή κοινοποίησε στη Γερμανία την απόφασή της να κινήσει, σχετικά με την εν λόγω ενίσχυση, τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ και η Γερμανία απάντησε με επιστολή της 21ης Σεπτεμβρίου 2001 που καταχωρήθηκε στις 24 Σεπτεμβρίου 2001.

(4) Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία στην παρούσα υπόθεση δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* [2] και η Επιτροπή κάλεσε όλους τους ενδιαφερόμενους να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους. Λήφθηκαν παρατηρήσεις από δύο Γερμανούς ανταγωνιστές και μία Βελγική ένωση κατασκευής υφαντουργικών προϊόντων και διαβιβάστηκαν στη Γερμανία με επιστολές της 11ης και 21ης Δεκεμβρίου 2001 και της 10ης Ιανουαρίου 2002. Η Γερμανία απάντησε με επιστολή της 7ης Φεβρουαρίου 2002 που καταχωρήθηκε την άλλη ημέρα.

II. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

A. Η επιχείρηση

α) *Neue Erba Lautex GmbH*

(5) Σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαθέτει η Επιτροπή, η Neue Erba Lautex GmbH (στο εξής: «NEL») είναι εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με καταβεβλημένο εταιρικό κεφάλαιο 25 000 EUR. Ιδρύθηκε στις 23 Δεκεμβρίου 1999 από τον προσωρινό σύνδικο πτώχευσης της εταιρείας Erba Lautex GmbH, η οποία είχε ζητήσει την έναρξη της πτωχευτικής διαδικασίας στις 2 Νοεμβρίου 1999 [3]. Η NEL ιδρύθηκε ως πλήρως ελεγχόμενη θυγατρική της Erba Lautex GmbH i.G. (i.G. = υπό πτώχευση) και συνέχισε χωρίς διακοπή τις δραστηριότητες της εταιρείας αυτής. Σκοπός της ίδρυσης της εταιρείας αυτής ήταν να δοθεί η NEL προς πώληση και να μεταβιβαστούν στη NEL τα περιουσιακά στοιχεία της Erba Lautex GmbH.

(6) Σύμφωνα με τη Γερμανία, η NEL μίσθωσε ορισμένα περιουσιακά στοιχεία της Erba Lautex GmbH i.G. Σύμφωνα με τα

[1] ΕΕ C 310 της 7.11.2001, σ. 3.

[2] Βλέπε υποσημείωση 1.

[3] Η πτωχευτική διαδικασία άρχισε στις 31 Δεκεμβρίου 1999.

έγγραφα που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή, η NEL έπρεπε να καταβάλλει για τα περιουσιακά αυτά στοιχεία μηνιαίο μίσθωμα 215 625 EUR (421 729 DEM). Η Επιτροπή δεν διαθέτει κανένα στοιχείο που να επιτρέπει να διαπιστωθεί αν καταβλήθηκε όντως το μίσθωμα αυτό. Η NEL ανέλαβε επίσης ορισμένες από τις εκκρεμούσες παραγγελίες της Erba Lautex GmbH i.G.

(7) Το προσωπικό της NEL αποτελείται από 249 υπαλλήλους της Erba Lautex GmbH i.G., 16 ασκούμενους και ένα από τα πρώην διευθυντικά στελέχη της, τον κ. Herrn Matt [4]. Σύμφωνα με πληροφορίες που χορηγήθηκαν από τη Γερμανία, καταγγέλθηκαν οι συμβάσεις εργασίας των 249 υπαλλήλων της Erba Lautex GmbH i.G. με βάση συμφωνία που συνάφθηκε με εκπροσώπους του προσωπικού. Αμέσως μετά, οι υπάλληλοι αυτοί υπέγραψαν συμβάσεις εργασίας απευθείας με τη NEL. Δεν τους καταβλήθηκε οποιαδήποτε αποζημίωση.

(8) Διάρθρωση της επιχείρησης σύμφωνα με τις γερμανικές αρχές:

Erba Lautex in Gesamtvollstreckung

(μη συμπεριλαμβανομένων των περιουσιακών στοιχείων και του προσωπικού που θα μεταβιβαστούν στη NEL)

NEL

(9) Δεδομένου ότι συνεχίζει τις δραστηριότητες της Erba Lautex GmbH i.G. στην κλωστοϋφαντουργική βιομηχανία, η NEL ασκεί και αυτή δραστηριότητες στην αγορά κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της επιχείρησης αναλήφθηκαν την 31η Δεκεμβρίου 1999. 'Οπως και η Erba Lautex GmbH i.G., η NEL είναι εγκατεστημένη στο Neugersdorf στη Σαξονία, περιφέρεια ενισχυόμενη σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ.

Προσπάθεια πώλησης της NEL

(10) Από τον Δεκέμβριο του 1999, η Γερμανία είχε δηλώσει ότι τα περιουσιακά στοιχεία της Erba Lautex επρόκειτο να μεταβιβαστούν στη NEL και εν συνεχεία, η NEL επρόκειτο να πωληθεί στο πλαίσιο μιας ανοικτής και άνευ όρων διαδικασίας υποβολής προσφορών. Ο σύνδικος της πτώχευσης ανέθεσε στην εταιρεία Price Waterhouse Coopers (PWC) τη διεξαγωγή της διαδικασίας υποβολής προσφορών. Σύμφωνα με τη Γερμανία, δημοσιεύθηκε στις 25 Φεβρουαρίου 2000 μία προσφορά πώλησης στους «Financial Times» καθώς και στο Διαδίκτυο, και απεστάλη επιστολή σε 70 κλωστοϋφαντουργικές επιχειρήσεις της Ευρώπης και του υπόλοιπου κόσμου. Η αρχική προθεσμία για την υποβολή των προσφορών ήταν η 20ή Μαρτίου 2000, αλλά παρατάθηκε μέχρι τις 12 Μαΐου 2000 έτσι ώστε να δοθεί στους ενδιαφερόμενους ο χρόνος για την υποβολή των προσφορών τους.

(11) Σύμφωνα με τις γερμανικές αρχές, πραγματοποιήθηκαν διαπραγματεύσεις με αρκετούς ενδιαφερόμενους. Ο σύνδικος της πτώχευσης ήλπιζε ότι η πτώχευση θα μπορούσε να ολοκληρωθεί το νωρίτερο μέχρι τα τέλη Φεβρουαρίου του 2001, πράγμα που όμως δεν συνέβη. Η Γερμανία επιβεβαιώνει ότι πραγματοποιήθηκαν διαπραγματεύσεις με δυνητικούς επενδυτές, αλλά δεν κάλυψε ούτε τον αριθμό ούτε τα ονόματα των δυνητικών επενδυτών λόγω της εμπιστευτικότητας που ζήτησαν να τηρηθεί οι εν λόγω ενδιαφερόμενοι.

Η σχεδιαζόμενη αναδιάρθρωση της NEL

(12) Η Γερμανία παρουσίασε μελέτη που πραγματοποιήθηκε από την εταιρεία PWC, σύμφωνα με την οποία θα ήταν δυνατή η ίδρυση μιας εταιρείας που θα διαδεχόταν νόμιμα την Erba Lautex GmbH μόνο εάν επρόκειτο να αναδιαρθρωθεί η νέα εταιρεία. Το κόστος αναδιάρθρωσης της νέας εταιρείας NEL εκτιμήθηκε ως εξής:

Μέτρα αναδιάρθρωσης	Κόστος (εκατ. DEM)	Κόστος (εκατ. EUR)
Αγορά οικοπέδων και κτιρίων (*)	8,0	4,090
Αγορά αναλώσιμων περιουσιακών στοιχείων (**)	6,0	3,067
Νέες επενδύσεις	8,0	4,090
Ρευστότητα	27,0	13,805
Εξόφληση των δύο δανείων στη BvS και στο ελεύθερο κρατίδιο της Σαξονίας	8,7	4,448
ΣΥΝΟΛΟ	**57,7**	**29,500**

(*) Η αξία του οικοπέδου εκτιμήθηκε από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα σε 0,911 εκατ. EUR (1,781 εκατ. DEM) και η αξία των κτιρίων σε 3,329 εκατ. EUR (6,512 εκατ. DEM).

(**) Η αξία τους εκτιμήθηκε σε 5,9 εκατ. DEM από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα.

(4) Σύμφωνα με τις γερμανικές αρχές, ο κ. Maron, πρώην επενδυτής και διευθύνων σύμβουλος της Erba Lautex GmbH, δεν ασκεί πλέον τα καθήκοντα αυτά.

(13) Σύμφωνα με τις γερμανικές αρχές, επρόκειτο για ανώτατα ποσά. Δεν χορηγήθηκαν εξηγήσεις για τον τρόπο που επρόκειτο να χρηματοδοτηθούν οι δαπάνες αυτές, και ούτε εάν, στην περίπτωση πώλησης της NEL, επρόκειτο να διατεθούν δημόσιοι πόροι. Παρόλο που η Γερμανία δήλωσε αρχικά ότι η προβλεπόμενη αναδιάρθρωση θα ξεκινούσε μετά την πώληση της NEL, πιο πρόσφατες πληροφορίες δείχνουν ότι μια σειρά μέτρων, όπως η επιμόρφωση των απασχολουμένων, η ανάπτυξη νέων προϊόντων και η μεταβολή της επιχειρησιακής στρατηγικής είχαν ήδη τεθεί σε εφαρμογή.

(14) Σύμφωνα με την προαναφερθείσα μελέτη, μετά την αναδιάρθρωση, η βιωσιμότητα της NEL επρόκειτο να αποκατασταθεί το αργότερο το 2002. Σύμφωνα με πιο πρόσφατες πληροφορίες, το 2002 η NEL πραγματοποίησε ζημίες ύψους 1,62 εκατ. EUR (3,169 εκατ. DEM). Ωστόσο, δεν προσδιορίστηκε πώς απορροφήθηκαν οι ζημιές αυτές και αν αναλήφθηκαν από τη NEL ή την Erba Lautex GmbH. Σύμφωνα με πιο πρόσφατες πληροφορίες, το 2001 οι ζημίες που πραγματοποίησε η NEL ανέρχονται σε περίπου 0,5 εκατ. EUR (1 εκατ. DEM).

β) *Η Erba Lautex GmbH i.G. (σε πτώχευση)*

(15) Η πρώην εταιρεία Lautex Weberei und Veredlung GmbH ήταν μία κλωστοϋφαντουργική επιχείρηση, η οποία μέχρι την ιδιωτικοποίησή της το 1997, βρισκόταν υπό τη διαχείριση της Treuhandanstalt, και εν συνεχεία από τη διάδοχό της την Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben (BvS). Το 1998, η επιχείρηση αριθμούσε 360 απασχολουμένους. Το 1997, πραγματοποίησε κύκλο εργασιών ύψους 29,158 εκατ. EUR (57,029 εκατ. DEM) και κατείχε περιουσιακά στοιχεία ύψους 45,976 εκατ. EUR (89,921 εκατ. DEM).

(16) Το 1997, πραγματοποιήθηκε η ιδιωτικοποίηση της εταιρείας με την πώλησή της στον όμιλο Daun, μια μικτή κοινοπραξία με έδρα στη Γερμανία η οποία ασκούσε επίσης δραστηριότητες στον κλωστοϋφαντουργικό τομέα, και η οποία είχε προσωπικό 11 600 υπαλλήλων και πραγματοποιούσε κύκλο εργασιών 0,72 δισ. EUR (1,4 δισ. DEM). Τον Απρίλιο του 1998, αναλήφθηκε από έναν άλλο επενδυτή, τον όμιλο Maron, το ήμισυ του κεφαλαίου της εταιρείας η οποία εν συνεχεία μετονομάστηκε σε Erba Lautex GmbH. Ο όμιλος Maron δραστηριοποιείται επίσης στον κλωστοϋφαντουργικό τομέα. Στην εταιρεία αυτή ανήκουν η πρώην Erba GmbH, μία εταιρεία μεταποίησης υφασμάτων για ανδρικά και γυναικεία υποκάμισα, καθώς και εργοστάσια ύφανσης και βαφής στη Δημοκρατία της Τσεχίας. Δεν δόθηκε κανένα αριθμητικό στοιχείο όσον αφορά το προσωπικό, τον κύκλο εργασιών και τα στοιχεία ενεργητικού του ομίλου αυτού.

(17) Με την απόφαση 2000/129/ΕΚ ([5]) η Επιτροπή απαγόρευσε ενίσχυση ύψους 60,84 εκατ. EUR (119 εκατ. DEM) υπέρ της Erba Lautex GmbH. Πράγματι, η ενίσχυση αυτή είχε θεωρηθεί ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά, δεδομένου ότι δεν πληρούσε τους όρους που προβλέπονται στις κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης προβληματικών εταιρειών του 1994 ([6]). Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή ζήτησε την επιστροφή της ενίσχυσης, προσαυξημένη με τους οφειλόμενους τόκους από την ημερομηνία της χορήγησής της. Τον Νοέμβριο του 1999, η εταιρεία Erba Lautex GmbH κατέθεσε τον ισολογισμό της. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που χορήγησε η Γερμανία, η ασυμβίβαστη ενίσχυση συμπεριλήφθηκε στην πτωχευτική περιουσία. Μέχρι στιγμής δεν έχει επιστραφεί καμία ενίσχυση.

Β. **Τα νέα μέτρα χρηματοδότησης**

α) *Οι εικαζόμενες ενισχύσεις διάσωσης*

(18) Στις 23 Δεκεμβρίου 2000, η NEL έλαβε από την Sächsischen Aufbaubank (SAB) μια υποτιθέμενη ενίσχυση διάσωσης ύψους 2,224 εκατ. EUR (4,35 εκατ. DEM). Την 1 Φεβρουαρίου 2001, η BvS χορήγησε ένα περαιτέρω δάνειο του ιδίου ύψους για τον ίδιο σκοπό. Εξάλλου, στις 19 Μαΐου 2001, χορηγήθηκε στη NEL ένα πρόσθετο ποσό ύψους 0,159 εκατ. EUR (0,312 εκατ. DEM) από την BvS. Στις 8 Ιουνίου 2001 χορηγήθηκε στη NEL ποσό του ιδίου ύψους από την SAB. Σύμφωνα με τις γερμανικές αρχές, τα δάνεια αυτά χορηγήθηκαν με βάση το ισχύον επιτόκιο αναφοράς.

(19) Οι εικαζόμενες ενισχύσεις διάσωσης ανέρχονται σε 4,767 εκατ. EUR (9,324 εκατ. DEM). Χορηγήθηκαν αρχικά για χρονικό διάστημα έξι μηνών. Το διάστημα αυτό παρατάθηκε σε δώδεκα μήνες δεδομένου ότι, σύμφωνα με τη Γερμανία, είχε καθυστερήσει η εκκίνηση της διαδικασίας αναδιάρθρωσης. Σύμφωνα με τη Γερμανία, η εξόφληση αυτών των δανείων αποτέλεσε αντικείμενο μιας συμφωνίας σύμφωνα με την οποία έπρεπε να χορηγηθεί μηνιαία δόση 2 556 EUR (5 000 DEM) από την 1η Ιουλίου 2001 στη SAB και την BvS αντίστοιχα. Ωστόσο, η συμφωνία αυτή προϋποθέτει μία σημαντική παράταση της διάρκειας των δανείων που είχε καθοριστεί σε δώδεκα μήνες.

β) *Η εισφορά κεφαλαίου*

(20) Στις 27 Φεβρουαρίου 2001, κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή ότι η BvS είχε επιστρέψει ποσό ύψους 3,289 εκατ. EUR (6,434 εκατ. DEM) στους πρώην επενδυτές της Erba Lautex GmbH. Το ποσό αυτό αντιστοιχούσε στο αντίτιμο που είχε καταβληθεί για την αγορά της επιχείρησης και στην εισφορά κεφαλαίου ύψους 3,067 εκατ. EUR (6 εκατ. DEM), η οποία είχε συμφωνηθεί με τους επενδυτές κατά την ιδιωτικοποίηση.

([5]) ΕΕ L 42 της 15.2.2000, σ. 19.

([6]) ΕΕ C 368 της 23.12.1994, σ. 12.

(21) Η Γερμανία χορήγησε αποδεικτικά στοιχεία σύμφωνα με τα οποία, από τον Απρίλιο του 1998 έως τον Αύγουστο του 1999, κάθε ομάδα επενδυτών κατέβαλε 1,533 εκατ. EUR (3 εκατ. DEM) ως ίδια κεφάλαια. Η ιδιωτικοποίηση υπόκειτο στον συμβατικό όρο ότι οι ενισχύσεις που θα χορηγούντο στην επιχείρηση θα είχαν εγκριθεί από την Επιτροπή. 'Ομως, δεδομένου ότι η Επιτροπή εξέδωσε αρνητική απόφαση, οι επενδυτές είχαν το δικαίωμα να ζητήσουν την επιστροφή των ποσών αυτών. Η σύμβαση ιδιωτικοποίησης προέβλεπε ότι η επιστροφή αυτή θα πραγματοποιείτο από την BvS.

(22) Κατά την κίνηση της διαδικασίας, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η επιχείρηση είχε λάβει εισφορά κεφαλαίου ύψους 3,067 εκατ. ευρώ (6 εκατ. DEM) και ότι η BvS δεν είχε εγγράψει το ποσό αυτό ως απαίτηση επί της Erba Lautex GmbH στο πλαίσιο της πτωχευτικής διαδικασίας. Απαντώντας στην κίνηση της διαδικασίας εξέτασης, η Γερμανία ενημέρωσε την Επιτροπή ότι η απαίτηση αυτή, προσαυξημένη με τόκους, είχε εγγραφεί στις 27 Ιουλίου 2001 στην περιουσία του πτωχεύσαντος, αλλά δεν ανέφερε εάν ο σύνδικος πτωχεύσεως δέχθηκε την απαίτηση.

III. ΛΟΓΟΙ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

(23) Βάσει των πληροφοριών που κατείχε, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα οικονομικά μέτρα των δημοσίων αρχών υπέρ της NEL και της Erba Lautex αποτελούσαν κρατικές ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ. Στην προσωρινή της εκτίμηση, η Επιτροπή θεώρησε τις δύο επιχειρήσεις ως μία και μοναδική οικονομική ενότητα, εφόσον η NEL είναι θυγατρική σε ποσοστό 100 % της Erba Lautex i.G., της οποίας συνέχισε τις δραστηριότητες με τη μίσθωση των στοιχείων ενεργητικού της.

(24) Η Επιτροπή θεώρησε ότι καμία απαλλαγή δεν δικαιολογούσε τη χορήγηση νέων ενισχύσεων στην ίδια οικονομική οντότητα και ιδιως έλαβε υπόψη το γεγονός ότι η δηλωθείσα παράνομη ενίσχυση τον Ιούλιο 1999 δεν είχε επιστραφεί. Σύμφωνα με πάγια νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καμία νέα ενίσχυση δεν θα μπορούσε να καταβληθεί πριν από την επιστροφή της κηρυχθείσας ως παράνομης ενίσχυσης. Εξάλλου, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς των καταγγελλόντων η νέα αυτή ενίσχυση είχε προφανώς δυσμενείς σωρευτικές επιπτώσεις στην αγορά. Για τους λόγους αυτούς η Επιτροπή εξέφρασε σοβαρές επιφυλάξεις ως προς το συμβιβάσιμο της ενίσχυσης αυτής προς την κοινή αγορά. Κατά συνέπεια, αποφάσισε να κινήσει επίσημη διαδικασία εξέτασης.

IV. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΡΙΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ

(25) Υποβλήθηκαν στην Επιτροπή παρατηρήσεις εκ μέρους δύο γερμανών ανταγωνιστών και μίας βελγικής ομοσπονδίας κατασκευαστών προϊόντων κλωστοϋφαντουργίας. 'Ολοι οι ανταγωνιστές δηλώνουν ότι η συνέχιση της εκμετάλλευσης της Erba Lautex GmbH i.G. από την NEL προκαλεί αισθητές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, ιδίως λόγω των χαμηλών τιμών τις οποίες η NEL ισχυρίζεται ότι οφείλει να εφαρμόζει. Η βελγική ομοσπονδία κατασκευαστών προϊόντων κλωστοϋφαντουργίας εκδήλωσε τις ανησυχίες της από το γεγονός ότι λόγω της μη επιστροφής της κηρυχθείσας παράνομης ενίσχυσης, η Erba Lautex GmbH i.G. εξακολουθεί την δραστηριότητά της με την κάλυψη της NEL και είναι σε θέση να εφαρμόζει τιμές οι οποίες, σύμφωνα με πληροφορίες που υποβλήθηκαν από την εν λόγω ομοσπονδία, είναι κατώτερες του κόστους.

V. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

(26) Στην απάντησή της στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας εξέτασης, η Γερμανία επιμένει σχετικά με το γεγονός ότι η νεοσυσταθείσα εταιρεία NEL είναι μία εταιρεία διάσωσης δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στην υποσημείωση 10 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων του 1999 ([7]). Σύμφωνα με την υποσημείωση αυτή, οι μόνες εξαιρέσεις στον κανόνα ότι μία νεοσυσταθείσας επιχείρηση δεν είναι επιλέξιμη για ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης «είναι οι περιπτώσεις που διαχειρίζεται η BvS, στο πλαίσιο της αποστολής της για τις ιδιωτικοποιήσεις και άλλες ανάλογες περιπτώσεις στα νέα ομόσπονδα κράτη και ιδίως για επιχειρήσεις από εκκαθαρίσεις ή εξαγωγές μέχρι της 31ης Δεκεμβρίου 1999».

(27) Για τη Γερμανία, μία εταιρεία διάσωσης είναι μία εταιρεία που συστάθηκε για τη συνέχιση των δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης σε πτώχευση και η οποία, για το σκοπό αυτό, αναλαμβάνει τα στοιχεία ενεργητικού αυτής της τελευταίας και της αφήνει τα στοιχεία του παθητικού. Σύμφωνα με τη Γερμανία, τα δύο αυτά κριτήρια συγκεντρώνονται στη συγκεκριμένη περίπτωση. Αντίθετα από τη θέση της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία η NEL δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ως εταιρεία διάσωσης διότι δεν ρευστοποιήθηκε και τα στοιχεία του ενεργητικού της δεν ανακτήθηκαν, η Γερμανία διακρίνει στην κίνηση της διαδικασίας πτώχευσης μία μορφή εκκαθάρισης και θεωρεί ότι η μίσθωση των στοιχείων ενεργητικού εξομοιούται με ανάκτηση.

([7]) ΕΕ C 288 της 9.10.1999, σ. 2.

(28) Σχετικά με τις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν από τρίτους, η Γερμανία δηλώνει ότι η NEL έχει υψηλότερες δαπάνες από εκείνες που είχε προηγουμένως η σημερινή εταιρεία Erba Lautex GmbH i.G. Αντίθετα από τις δηλώσεις των ανταγωνιστών της NEL, η Γερμανία πιστοποιεί ότι η NEL δεν επέτυχε ορισμένες παραγγελίες διότι είχε ζητήσει υψηλότερες τιμές από τους ανταγωνιστές της και προσθέτει ότι λόγω της δυσχερούς κατάστασης στην οποία βρίσκεται η NEL, αυτή η τελευταία δεν είναι σε θέση να εφαρμόζει επιθετική πολιτική τιμών.

VI. **ΕΚΤΙΜΗΣΗ**

A. **Ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ**

(29) Χορηγήθηκαν οικονομικές ενισχύσεις υπέρ της NEL και της Erba Lautex GmbH i.G. μέσω κρατικών πόρων, πράγμα που ευνόησε τις επιχειρήσεις αυτές σε συνάρτηση με τους ανταγωνιστές τους. Εφόσον η αγορά κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων είναι μία ευρωπαϊκή αγορά εξαιρετικά ανταγωνιστική που χαρακτηρίζεται από πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, το γεγονός της οικονομικής ενίσχυσης μιας επιχείρησης σε σχέση με τους ανταγωνιστές της απειλεί να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό και να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.

(30) Αυτή η τη στιγμή, η NEL ασκεί δραστηριότητες με ζημία και κατόπιν ορισμένων ενδείξεων, χρειάζεται να αναδιαρθρωθεί για να είναι σε θέση να εξακολουθήσει τη λειτουργία της με δικά της μέσα. Επιπλέον, κατέχεται εξ ολοκλήρου από μία επιχείρηση σε πτώχευση, την Erba Lautex GmbH i.G., η οποία προφανώς είναι μία προβληματική επιχείρηση. Κατά την κίνηση της διαδικασίας εξέτασης, η Επιτροπή θεώρησε ότι, λαμβανομένων υπόψη των δυσχερειών των εν λόγω επιχειρήσεων, ένας ιδιώτης επενδυτής δεν θα τους είχε χορηγήσει οικονομική συνδρομή αυτού του είδους. Για τους λόγους αυτούς χαρακτήρισε ως κρατικές ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ τις χρηματοδοτήσεις που χορηγήθηκαν από τις κρατικές αρχές στην NEL και την Erba Lautex GmbH i.G.

(31) Οι εικαζόμενες ενισχύσεις διάσωσης που χορηγήθηκαν από την BvS, δημόσιο οργανισμό και την SAB, κρατικό πιστωτικό ίδρυμα, καθώς και η αναστολή της επιστροφής τους, αποτελούν μία πρώτη σειρά μέτρων τα οποία πρέπει να εκτιμήσει η Επιτροπή. Όπως η Γερμανία δεν αμφισβήτησε ποτέ το γεγονός ότι η NEL και η Erba Lautex GmbH i.G. έπρεπε να χαρακτηριστούν ως προβληματικές επιχειρήσεις και δέχεται ότι τα χορηγηθέντα δάνεια απευθείας στη NEL εκ μέρους της BvS και της SAB πρέπει να θεωρηθούν ως ενισχύσεις διάσωσης, η Επιτροπή διατηρεί τη θέση της. Αντίθετα, η Γερμανία αμφισβητεί ότι η εισφορά κεφαλαίου στην Erba Lautex GmbH πρέπει να θεωρηθεί ως ενίσχυση, διότι θεωρεί ότι το εν λόγω μέτρο δεν απειλεί να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό στο εσωτερικό της κοινής αγοράς ούτε να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.

(32) Η Επιτροπή εξετάζει τον χαρακτήρα ενίσχυσης της δεύτερης σειράς μέτρων που συνίστανται στην εισφορά κεφαλαίου. Κατά την κίνηση της διαδικασίας εξέτασης, η Επιτροπή θεώρησε ότι η επιστροφή της εισφοράς κεφαλαίου — σύμφωνα με τη σύμβαση ιδιωτικοποίησης — στους παλιούς επενδυτές της Erba Lautex GmbH δεν προσέφερε σε αυτούς τους τελευταίους ένα οικονομικό πλεονέκτημα. Αντίθετα, η εισφορά κεφαλαίου πρόσφερε πλεονέκτημα στην Erba Lautex GmbH i.G. στο βαθμό που αύξησε το κεφάλαιό της κατά 3,07 εκατ. ευρώ (6 εκατ. DEM). Με την επιστροφή του ποσού αυτού εκ μέρους της BvS στους παλαιούς επενδυτές της Erba Lautex GmbH i.G., η επιχείρηση διατήρησε το πλεονέκτημα αυτό που χορηγήθηκε με κρατικούς πόρους. Πάντως, πρέπει να θεωρηθεί ότι το πλεονέκτημα αυτό χορηγήθηκε κατά τη στιγμή της ιδιωτικοποίησης διότι, δεχόμενη να επιστρέψει την εισφορά κεφαλαίου στους επενδυτές στην περίπτωση απαγόρευσης εκ μέρους της Επιτροπής των παλαιότερα χορηγηθεισών ενισχύσεων στην επιχείρηση, η BvS κατά κάποιο τρόπο προσέφερε εγγύηση για την εισφορά κεφαλαίου. Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων ([8]), το πλεονέκτημα χορηγείται όταν παρέχεται και όχι όταν η εγγύηση καταπίπτει ή όταν πραγματοποιούνται οι πληρωμές σύμφωνα με τους όρους της εγγύησης.

(33) Δεδομένου ότι η αγορά κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων είναι πολύ ανταγωνιστική και ότι υπάρχει ένα ρεύμα συναλλαγών μεταξύ κρατών μελών, ένα οικονομικό πλεονέκτημα αυτού του είδους απειλεί να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό και να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Η Επιτροπή αναφέρεται στην απόφασή της 2000/129/ΕΚ που περιγράφει τις συνθήκες κάτω από τις οποίες έγινε η ιδιωτικοποίηση της Erba Lautex GmbH i.G. Θεωρεί ότι κανείς ιδιώτης επενδυτής δεν θα είχε δεσμευθεί να εγγυηθεί για μία τέτοια εισφορά κεφαλαίου χωρίς την προοπτική να μπορεί να έχει ένα κέρδος.

(34) Για τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή επιμένει να θεωρεί ότι το μέτρο αυτό πρέπει να χαρακτηριστεί ως κρατική ενίσχυση δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ. Το γεγονός ότι οι γερμανικές αρχές ενέγραψαν την απαίτηση αυτή στην πτωχευτική περιουσία ένα έτος μετά την απόσυρση του ενδιαφέροντος των επενδυτών δεν αλλάζει σε τίποτα το γεγονός ότι η εισφορά κεφαλαίου συνιστά ενίσχυση. Αντίθετα, η απουσία υποχρέωσης επιμέλειας εκ μέρους των γερμανικών αρχών θα μπορούσε να θεωρηθεί ως συμπληρωματικό οικονομικό πλεονέκτημα υπέρ της επιχείρησης σε πτώχευση ή/και των πιστωτών της.

([8]) ΕΕ C 71 της 11.3.2000, σ. 14.

Β. **Οι αποδέκτες της ενίσχυσης**

(35) Από την κίνηση της διαδικασίας εξέτασης, η Επιτροπή εξέφρασε επιφυλάξεις για το ότι η νεοσυσταθείσα εταιρεία NEL μπορεί να θεωρηθεί, όπως ισχυρίζεται η Γερμανία ως η μόνη αποδέκτρια της εικαζόμενης ενίσχυσης διάσωσης.

(36) Κατά την κίνηση της διαδικασίας, η Επιτροπή θεώρησε ότι η NEL και η Erba Lautex GmbH i.G. αποτελούσαν μία και μόνο οικονομική οντότητα. Πράγματι, η NEL είναι θυγατρική σε ποσοστό 100 % της Erba Lautex GmbH i.G. και δεν διαθέτει στοιχεία ενεργητικού, αλλά μισθώνει εκείνα της Erba Lautex GmbH i.G. για τη συνέχιση των δραστηριοτήτων αυτής της τελευταίας και η Erba Lautex GmbH i.G. κατέχει το σύνολο του κεφαλαίου και των στοιχείων ενεργητικού της νεοσυσταθείσας οντότητας και, λόγω του γεγονότος αυτού, έχει τον έλεγχό της. Για τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή θεωρεί ότι αποδέκτης των εν λόγω ενισχύσεων είναι ο όμιλος που συνίσταται από την μητρική εταιρεία, Erba Lautex GmbH i.G. και τη θυγατρική της σε ποσοστό 100 % NEL. Αυτή η άποψη βασίζεται σε μία ανάλυση που στοχεύει να καθορίσει την οικονομική οντότητα η οποία είναι ο τελικός αποδέκτης των ενισχύσεων.

(37) Η εικαζόμενη ενίσχυση διάσωσης υπέρ της NEL υπήρξε επίσης επωφελής για την Erba Lautex GmbH i.G. Σύμφωνα με στοιχεία που υποβλήθηκαν από τη Γερμανία, η εν λόγω ενίσχυση χρησίμευσε για την πληρωμή τρεχουσών δαπανών και για τις επενδύσεις υποκατάστασης. Οι τρέχουσες δαπάνες είναι εκείνες που προκαλούνται από τη χρήση στοιχείων του ενεργητικού. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, επρόκειτο για δαπάνες μισθολογικές, ενέργειας, πρώτων υλών κ.λπ. Ενώ οι συνδρομές που προορίζονταν να καλύψουν τις δαπάνες προσωπικού ωφέλησαν άμεσα τη NEL, εφόσον εκείνη χρησιμοποιεί τις εγκαταστάσεις και τα μηχανήματα της Erba Lautex GmbH i.G., οι ενισχύσεις που προορίζονταν να καλύψουν δαπάνες συναφείς με τη χρήση των εν λόγω επενδύσεων ή των επενδύσεων υποκατάστασης παρέχουν τελικά όφελος επίσης και στην Erba Lautex GmbH i.G. 'Οσον αφορά την εισφορά κεφαλαίου αποδεικνύεται ότι χορηγήθηκε εις όφελος της Erba Lautex GmbH.

(38) Εάν θεωρηθεί ότι η NEL και η Erba Lautex GmbH i.G. αποτελούν έναν όμιλο και ότι οι ενισχύσεις ήταν εις όφελος και των δύο εταιρειών, μπορεί να θεωρηθεί ότι και οι δύο υπήρξαν από κοινού αποδέκτριες της ενίσχυσης.

Γ. **Παρέκκλιση στις διατάξεις του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ**

(39) Η νέα ενίσχυση υπέρ του ομίλου που συνίσταται από τη NEL και την Erba Lautex GmbH ανέρχεται σε συνολικό ποσό ύψους 7,834 εκατ. ευρώ. (15,324 εκατ. DEM). Συνίσταται από μία εικαζόμενη ενίσχυση διάσωσης ύψους 4,767 εκατ. ευρώ (9,324 εκατ. DEM) και εισφορά κεφαλαίου ύψους 3,067 εκατ. ευρώ (6 εκατ. DEM).

(40) Δεδομένου ότι η ενίσχυση αυτή δεν χορηγήθηκε δυνάμει ενός εγκεκριμένου καθεστώτος ενισχύσεων, η Επιτροπή οφείλει να την χαρακτηρίσει ως νέα ενίσχυση. Το άρθρο 87 παράγραφοι 2 και 3 της συνθήκης ΕΚ περιέχει παρεκκλίσεις στη γενική απαγόρευση των ενισχύσεων που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 1.

(41) Οι παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ δεν εμπίπτουν στη συγκεκριμένη περίπτωση, διότι οι εν λόγω ενισχύσεις δεν έχουν κοινωνικό χαρακτήρα που χορηγούνται σε καταναλωτές ούτε προορίζονται να θεραπεύσουν ζημίες που προκλήθηκαν από φυσικές καταστροφές ή άλλα έκτακτα γεγονότα· πρόκειται κυρίως για ενισχύσεις που χορηγήθηκαν υπέρ της οικονομίας ορισμένων περιοχών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας που εθίγησαν με το διαχωρισμό της Γερμανίας. Οι παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης ΕΚ δεν τυγχάνουν επίσης εφαρμογής.

(42) Προβλέπονται άλλες παρεκκλίσεις στις διατάξεις του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) της συνθήκης ΕΚ. Εφόσον η ενίσχυση δεν προορίζεται για να ευνοήσει την οικονομική ανάπτυξη περιοχών, αλλά για την αποκατάσταση της μακροχρόνιας βιωσιμότητας μιας προβληματικής επιχείρησης, μόνον η παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ θα μπορούσε να τύχει εφαρμογής στη συγκεκριμένη περίπτωση. Δυνάμει της διάταξης αυτής, μπορούν να εγκριθούν οι κρατικές ενισχύσεις που προορίζονται να διευκολύνουν την ανάπτυξη ορισμένων δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό που να αντίκειται προς το κοινό συμφέρον. Σε αυτό προστίθεται ότι τα μόνα μέτρα που είναι διατεθειμένη η Γερμανία να θεωρήσει ως ενίσχυση είναι, κατά την άποψή της, οι ενισχύσεις διάσωσης, για τις οποίες η Γερμανία δεν ισχυρίσθηκε ποτέ ότι επρόκειτο για ενισχύσεις υπέρ μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και δεν προέβαλε ποτέ την επιχείρηση ως επιχείρηση ΜΜΕ.

(43) Η Επιτροπή δημοσίευσε ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των ενισχύσεων υπέρ της διάσωσης και της αναδιάρθρωσης. Μετά από μία πρώτη εξέταση, θεωρεί ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση, η κοινοτική πλαισίωση των κρατικών ενισχύσεων υπέρ της έρευνας και ανάπτυξης, η κοινοτική πλαισίωση των κρατικών ενισχύσεων υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος, η κοινοτική πλαισίωση κρατικών ενισχύσεων υπέρ των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και οι κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις υπέρ της απασχόλησης δεν εφαρμόζονται και ότι μπορούν να τύχουν εφαρμογής μόνον οι κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων. Δεδομένου ότι τμήμα των ενισχύσεων χορηγήθηκε μετά τις 30 Απριλίου 2000, τυγχάνουν εφαρμογής οι κατευθυντήριες γραμμές της 23ης Δεκεμβρίου 1999 ([9]) (στο εξής: «οι κατευθυντήριες γραμμές») ([10]).

([9]) Βλέπε υποσημείωση 7.

([10]) Δυνάμει της παραγράφου 7.5 των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών «η Επιτροπή θα εξετάζει κατά πόσον συμβιβάζεται με την κοινή αγορά κάθε ενίσχυση διάσωσης και αναδιάρθρωσης η οποία χορηγείται χωρίς την άδειά της [...] με βάση τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, εάν η ενίσχυση ή μέρος αυτής χορηγήθηκε μετά τη δημοσίευσή τους στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων».

α) *Επιλεξιμότητα της επιχείρησης*

(44) Η Γερμανία ισχυρίζεται ότι η NEL είναι η μόνη αποδέκτρια της ενίσχυσης και ότι πρέπει να χαρακτηρισθεί ως εταιρεία διάσωσης σύμφωνα με τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στην υποσημείωση 10 των κατευθυντήριων γραμμών. 'Οπως είδαμε παραπάνω, η υποσημείωση αυτή προβλέπει ως μόνες εξαιρέσεις τις ενισχύσεις διάσωσης ή αναδιάρθρωσης των επιχειρήσεων των νέων ομοσπονδιακών κρατιδίων μετά από εκκαθάριση ή από ανάκτηση που πραγματοποιήθηκε μέχρι της 31ης Δεκεμβρίου 1999. Πάντως, κατά την έναρξη της διαδικασίας εξέτασης, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι μέχρι τότε δεν υπήρξε ούτε εκκαθάριση ούτε ανάκτηση. Η Γερμανία ισχυρίζεται ότι η κίνηση μιας διαδικασίας πτώχευσης αποτελεί μία μορφή εκκαθάρισης και ότι η ενοικίαση των στοιχείων ενεργητικού εξομοιούται με ανάκτηση.

(45) Η Επιτροπή δεν συμφωνεί με τη θέση, σύμφωνα με την οποία μία διαδικασία πτώχευσης αποτελεί μία μορφή εκκαθάρισης. Η εκκαθάριση συνίσταται ουσιαστικά στην μετατροπή των στοιχείων ενεργητικού σε χρήμα. Κατά κανόνα, περιλαμβάνει την πώληση των στοιχείων ενεργητικού και τον διακανονισμό των οφειλών πριν από την παύση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και συνεπάγεται κατανομή των στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης μεταξύ των πιστωτών και των εταίρων πριν από τη λύση της εταιρείας. Αντίθετα, η πτώχευση μπορεί να καταλήξει στην αναδιοργάνωση της επιχείρησης και τη συνέχιση των δραστηριοτήτων της, εφόσον δεν επιβάλει την εκκαθάριση και την κατανομή του προϊόντος της πώλησης των στοιχείων του ενεργητικού. Κατά συνέπεια, η πτώχευση και η εκκαθάριση είναι δύο διαφορετικές διαδικασίες. Η κίνηση μιας διαδικασίας πτώχευσης δεν συνεπάγεται την εκκαθάριση της επιχείρησης και ιδίως σύμφωνα με το γερμανικό δίκαιο που προβλέπει τη δυνατότητα της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας της επιχείρησης. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, αποφασίσθηκε η συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας της επιχείρησης για διάρκεια αορίστου χρόνου. Κατά συνέπεια, οι επιπτώσεις της απόφασης για την κίνηση μιας διαδικασίας πτώχευσης δεν εξομοιούνται με τις επιπτώσεις της απόφασης για την εκκαθάριση της επιχείρησης.

(46) Η Επιτροπή πρέπει να αναιρέσει τη θέση σύμφωνα με την οποία η μίσθωση στοιχείων ενεργητικού εξομοιούται με ανάκτηση. Η σύμβαση μίσθωσης είναι, επί της ουσίας, απόλυτα διαφορετική από τη σύμβαση αγοράς. Πράγματι, στην περίπτωση της σύμβασης μίσθωσης, ο μισθωτής εκμισθώνει τα στοιχεία του ενεργητικού στον εκμισθωτή. Αυτός διατηρεί την κυριότητα, αλλά ο μισθωτής δικαιούται να χρησιμοποιεί τα στοιχεία του ενεργητικού για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ως αντιπαροχή για την καταβολή του μισθώματος. Αντίθετα, στην περίπτωση της σύμβασης αγοράς, η κυριότητα μεταβιβάζεται από τον πωλητή στον αγοραστή μέσω της καταβολής τιμήματος. Κατά συνέπεια, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των αγοραστών και των μισθωτών διαφέρουν ριζικά και δεν είναι καθόλου συγκρίσιμα, σύμφωνα με την υποσημείωση 10 των κατευθυντήριων γραμμών.

(47) Επιπλέον, στη συγκεκριμένη περίπτωση, όλες οι σχετικές πράξεις πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του ίδιου ομίλου, εφόσον η NEL δεν είναι ανεξάρτητη επιχείρηση, αλλά κατέχεται εξ ολοκλήρου της από τη μητρική εταιρεία την Erba Lautex GmbH i.G. Κάτω από τις συνθήκες αυτές, τα στοιχεία ενεργητικού δεν «ανακτήθηκαν» σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα κριτήρια της υποσημείωσης 10 των κατευθυντήριων γραμμών δεν πληρούνται. Για τους λόγους αυτούς οφείλει να εξετάσει, βάσει των κατευθυντήριων γραμμών, εάν οι ενισχύσεις υπέρ του ομίλου μπορούν να θεωρηθούν ως ενισχύσεις διάσωσης ή ενισχύσεις αναδιάρθρωσης.

β) *Συμβιβάσιμο προς τα κριτήρια των κατευθυντήριων γραμμών*

(48) 'Οσον αφορά τα μέτρα που η Γερμανία θεωρεί επίσης ως ενισχύσεις, πρέπει να πρόκειται για ενισχύσεις διάσωσης που χορηγήθηκαν αποκλειστικά υπέρ της NEL. 'Ομως, όπως προαναφέρθηκε παραπάνω, η Επιτροπή θεωρεί ότι αποδέκτης της ενίσχυσης είναι ο όμιλος που αποτελείται από την Erba Lautex i.G. και τη θυγατρική της σε ποσοστό 100 % NEL και ότι η αύξηση κεφαλαίου αποτελεί επίσης ενίσχυση που θα εκτιμηθεί δυνάμει των κατευθυντήριων γραμμών.

(49) Για να χαρακτηρισθούν ως ενισχύσεις διάσωσης δυνάμει των κατευθυντήριων γραμμών, τα μέτρα πρέπει να συνίστανται σε ενισχύσεις ταμειακής κατάστασης που παίρνουν τη μορφή εγγυήσεων πιστώσεων ή πιστώσεων που χορηγούνται με συνθήκες της αγοράς και θα επιστραφούν εντός μιας μέγιστης προθεσμίας 12 μηνών. Στην περίπτωση σοβαρών κοινωνικών προβλημάτων, οι ενισχύσεις πρέπει να χορηγηθούν για περιορισμένη διάρκεια που συνήθως ανέρχεται σε έξι μήνες, ώστε να μπορεί να αξιολογηθεί το μέλλον της επιχείρησης και να εκπονηθεί ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης ή εκκαθάρισης.

(50) Πάντως, στην περίπτωση της αύξησης του κεφαλαίου, δεν πρόκειται για ενίσχυση ταμειακής κατάστασης και εξάλλου, απ' ό,τι γνωρίζει η Επιτροπή, δεν χορηγήθηκε με συνθήκες αγοράς. Επίσης, η συνήθης προθεσμία των έξι μηνών για την οποία εγκρίνεται μία ενίσχυση διάσωσης ξεπεράστηκε αισθητά στην συγκεκριμένη περίπτωση χωρίς να παρασχεθεί αιτιολόγηση. Σε αυτό προστίθεται ότι, σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες, αυτή η εικαζόμενη ενίσχυση διάσωσης πρέπει να επιστραφεί από την επιχείρηση εντός 8 ετών, ενώ δεν λήφθηκε υπόψη η καταβολή τόκων. Σε τελευταία ανάλυση η Επιτροπή εκφράζει σοβαρές επιφυλάξεις ως προς την πιθανότητα να επιστραφεί κάποτε η αύξηση του κεφαλαίου.

(51) Στα παραπάνω στοιχεία προστίθεται το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να αποφανθεί εάν χορηγήθηκαν οι ενισχύσεις παρά εάν το μέλλον της αποδέκτριας επιχείρησης μπορεί να αξιολογηθεί. Όμως, το μέλλον της NEL είχε ήδη αξιολογηθεί εφόσον, ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης είχε εκπονηθεί για την επιχείρηση κατά τη στιγμή της σύστασής της και πριν από τη χορήγηση της εικαζόμενης ενίσχυσης διάσωσης. Εξάλλου, το μέλλον της Erba Lautex GmbH i.G. παραμένει ασαφές, εφόσον η μόνη απόφαση που λήφθηκε μέχρι στιγμής είναι ότι η εταιρεία θα συνέχιζε τις δραστηριότητές της μέσω της NEL για διάρκεια αορίστου χρόνου.

(52) Σύμφωνα με τη Γερμανία, η ενίσχυση διάσωσης ήταν απαραίτητη μέχρι την έναρξη της αναδιάρθρωσης της NEL. Αλλά η Επιτροπή θεωρεί ότι δυνάμει των κατευθυντήριων γραμμών, οι ενισχύσεις διάσωσης στοχεύουν να επιτρέψουν τη συνέχιση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης μέχρι ότου καθοριστεί η πιθανή διάρκεια ζωής της. Έστω και αν δοθεί κάποια δυνατότητα ευκαμψίας, οι ενισχύσεις διάσωσης δεν μπορούν να εγκριθούν για διάρκεια αορίστου χρόνου. Όμως αυτό έγινε στη συγκεκριμένη περίπτωση, εφόσον η αναδιάρθρωση θα έπρεπε να αρχίσει με την εκχώρηση της NEL αλλά δεν προβλέφθηκε καμία ημερομηνία για την ενέργεια αυτή. Δύο χρόνια μετά την κατακύρωση, η εκχώρηση εξακολουθεί να μην έχει γίνει και παρά το γεγονός αυτό, ορισμένα στάδια της αναδιάρθρωσης έχουν προφανώς ολοκληρωθεί. Όμως αυτό δεν θα μπορούσε να εγγυηθεί το συμβιβάσιμο της εικαζόμενης ενίσχυσης διάσωσης, αλλά αντίθετα συνεπάγεται ότι οι ενισχύσεις θα έπρεπε να έχουν επιστραφεί πλήρως, πράγμα το οποίο δεν συνέβη.

(53) Η Επιτροπή πρέπει να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι ενισχύσεις δεν είναι δεκτές ως ενισχύσεις διάσωσης. Επιπλέον, για τους λόγους που θα αναλυθούν παρακάτω, δεν μπορεί να τις θεωρήσει ως ενισχύσεις αναδιάρθρωσης.

(54) Κατά πρώτο λόγο, η Γερμανία δεν υπέβαλε ποτέ σχέδιο αναδιάρθρωσης για το σύνολο του ομίλου. Πρόσφατα, ισχυρίσθηκε ότι η σύσταση μιας θυγατρικής στην οποία μεταβιβάσθηκαν τα αποδοτικά στοιχεία του ενεργητικού μπορούσε να θεωρηθεί ως μία μορφή αναδιάρθρωσης. Αλλά αυτό θα σήμαινε ότι στην πραγματικότητα είναι η Erba Lautex GmbH i.G. που αναδιαρθρώθηκε. Όμως η εταιρεία αυτή δεν περιλαμβάνεται σε σχέδιο αναδιάρθρωσης ή εκκαθάρισης. Το μόνο σχέδιο που υποβλήθηκε στην Επιτροπή αφορά τη NEL ήτοι ένα τμήμα του ομίλου.

(55) Κατά δεύτερο λόγο, επιδεικνύοντας ρεαλισμό, δεν θα πρέπει να αναμένεται ο όμιλος να μπορεί να αποκαταστήσει τη βιωσιμότητά του έστω και εν μέρει. Πράγματι, η Γερμανία δεν δήλωσε ποτέ ότι η βιωσιμότητα της Erba Lautex GmbH i.G. θα μπορούσε να αποκατασταθεί. Στα πρακτικά της πρώτης συνέλευσης των πιστωτών, διαπιστώθηκε ότι η εταιρεία, εφόσον αποτελούσε αντικείμενο πτωχευτικής διαδικασίας, δεν μπορούσε να αποκατασταθεί. Έστω και αν η Γερμανία θεωρεί ότι η βιωσιμότητα της NEL μπορεί να αποκατασταθεί, αυτό δεν είναι δυνατόν παρά με την εκχώρηση της επιχείρησης. Όμως, όπως αυτό διαπιστώθηκε για μία ακόμη φορά, κανείς επενδυτής δεν ήταν διατεθειμένος να αναλάβει τη νέα επιχείρηση. Για τους λόγους αυτούς δεν υπάρχει σημαντική συμμετοχή των αποδεκτών της ενίσχυσης και δεν συντρέχει λόγος να αναμένεται κάτι τέτοιο.

(56) Τέλος, η Επιτροπή οφείλει να λάβει υπόψη τις παρατηρήσεις των τρίτων, σύμφωνα με τις οποίες η συνέχιση των δραστηριοτήτων της Erba Lautex GmbH i.G., που μπόρεσε να γίνει με τη χορήγηση παράνομων ενισχύσεων, η επιστροφή των οποίων δεν ζητήθηκε καθώς επίσης και με νέες ενισχύσεις, στρεβλώνει τον ανταγωνισμό στο εσωτερικό της κοινής αγοράς.

γ) *Εφαρμογή του δόγματος Deggendorf*

(57) Κατά την κίνηση της διαδικασίας εξέτασης, η Επιτροπή έκρινε ότι έπρεπε να επαληθεύσει την αίτηση επιστροφής των ενισχύσεων που κηρύχθηκαν παράνομες με την απόφαση 2000/129/ΕΚ. Σύμφωνα με την απόφαση της 15ης Μαΐου 1997 στην υπόθεση C-355/95 P, Textilwerke Deggendorf/Επιτροπή και Γερμανία [11], όταν η Επιτροπή εξετάζει το συμβιβάσιμο μιας κρατικής ενίσχυσης προς την κοινή αγορά, οφείλει να λαμβάνει υπόψη όλα τα σχετικά στοιχεία, περιλαμβανομένων, ενδεχομένως, του πλαισίου που έχει ήδη εκτιμηθεί σε προηγούμενη απόφαση καθώς και των υποχρεώσεων που η προηγούμενη αυτή απόφαση επέβαλε σε ένα κράτος μέλος. Όταν εξετάζει νέες ενισχύσεις, η Επιτροπή οφείλει να λαμβάνει υπόψη τις σωρευτικές τους επιπτώσεις όσον αφορά στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και τις παράνομες ενισχύσεις των οποίων ζητήθηκε η επιστροφή.

(58) Με απόφαση 2000/129/ΕΚ δηλώθηκε ότι οι κρατικές ενισχύσεις ποσού ύψους 60,844 εκατ. ευρώ (119 εκατ. DEM) υπέρ της Erba Lautex GmbH είχαν χορηγηθεί παράνομα και δεν ήταν συμβιβάσιμες προς την κοινή αγορά. Το άρθρο 2 της απόφασης αυτής επέβαλε στη Γερμανία να απαιτήσει από την αποδέκτρια επιχείρηση την επιστροφή των ενισχύσεων. Εφόσον η Γερμανία δεν άσκησε προσφυγή κατά της απόφασης αυτής εντός της νόμιμης προθεσμίας, η απόφαση κατέστη εκτελεστή.

(59) Πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι η αίτηση επιστροφής παρανόμως χορηγηθεισών ενισχύσεων και ασυμβίβαστων προς την κοινή αγορά στοχεύει να θέσει τέλος στις στρεβλώσεις του

[11] Συλλ. 1997, σ. I-2549.

ανταγωνισμού που προκαλούνται από τις ενισχύσεις στο εσωτερικό της κοινής αγοράς. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, πρέπει να διαπιστώσουμε ότι καμία ενίσχυση μέχρι στιγμής δεν απετέλεσε αντικείμενο αίτησης επιστροφής και ότι η εταιρεία Erba Lautex GmbH i.G. συνεχίζει τις δραστηριότητές της μέσω της NEL. Κατά συνέπεια, μέχρι στιγμής, δεν τέθηκε τέλος στις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Οι νέες ενισχύσεις δεν συμβάλουν στη βελτίωση της κατάστασης αλλά κυρίως θέτουν την Erba Lautex GmbH σε θέση να συνεχίσει τις δραστηριότητές της μέσω της NEL. Για τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι νέες ενισχύσεις έχουν σωρευτικό αποτέλεσμα σε βάρος του ανταγωνισμού.

VII. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

(60) Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Γερμανία εκτέλεσε παρανόμως τις εν λόγω ενισχύσεις, παραβιάζοντας τις διατάξεις του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ. Επίσης, οι ασυμβίβαστες προς την κοινή αγορά ενισχύσεις έχουν δυσμενείς σωρευτικές επιπτώσεις,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι ενισχύσεις ποσού ύψους 7,834 εκατ. ευρώ (15,324 εκατ. DEM) που χορηγήθηκαν από τη Γερμανία υπέρ του ομίλου που συνίσταται από την Erba Lautex GmbH i.G. και τη θυγατρική της σε ποσοστό 100 % Neue Erba Lautex GmbH είναι ασυμβίβαστες προς την κοινή αγορά.

Άρθρο 2

1. Η Γερμανία λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα, για να ανακτήσει τις παρανόμως χορηγηθείσες ενισχύσεις που όμως αναφέρονται στο άρθρο 1.

2. Η ανάκτηση των ενισχύσεων πραγματοποιείται ανυπερθέτως, σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες, στο βαθμό που αυτές επιτρέπουν την άμεση και ουσιαστική εφαρμογή της απόφασης. Στο ποσό των επιστρεπτέων ενισχύσεων περιλαμβάνονται οι τόκοι από τη στιγμή χορήγηση της παράνομης ενίσχυσης στον αποδέκτη μέχρι την πραγματική επιστροφή της. Οι τόκοι υπολογίζονται βάσει του συντελεστή που εφαρμόστηκε για τον υπολογισμό του ισοδύναμου επιδότηση των περιφερειακών ενισχύσεων.

Άρθρο 3

Η Γερμανία ανακοινώνει στην Επιτροπή εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης τα μέτρα που έλαβε για να συμμορφωθεί προς αυτήν.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

Βρυξέλλες, 12 Μαρτίου 2002.

Για την Επιτροπή

Mario MONTI

Μέλος της Επιτροπής